

nie wolno liści obrywać, gdyż same obniżamy plon z naszych pól. tek we wrześniu należy w czasie właściwym wykopać ziemniaki najładniejsze okazały przechować na wystawę, wrzucić w dalszym ciągu ziemię na poletkach buraczanych, kapustnych itp. w ogródkach warzywnych, chronić rośliny przed szkodnikami, starannie prowadzić dzienniczek. Zawczasu wybrać temat do pracy w stopniu II i III.

SKŁADNICA poleca:

- 1) Wszelkie książki do prowadzenia Stowarzyszeń Akcji Katolickiej i Krucjaty Eucharystycznej.
- 2) Materiały na umundurowanie (ceny podane w „Wiadomościach A. K. za m-c. maj 1938 r.)
- 3) Wyrabia pieczęcie kauczukowe w cenie 1.50 zł. w miejscu. Po za Wilnem dolicza się 50 groszy za przesyłkę.

Składnica poleca artystycznie wykonane obrazki pamiątkowe chrztu i bierzmowania w cenie 10 gr. za 1 sztukę.

Komunikat Składnicy

Poraz wtóry komunikujemy, że wszelkie zamówienia na odznaki, pieczęcie, materiały organizacyjne i na umundurowanie Składnica wysyła tylko za przesłane pieniądze względnie za pobraniem (pieczęcie wysyła się tylko za przesłaną gotówkę). Zamówienia na pieczęcie bez pieniędzy nie będą załatwiane.

Nadto zamówienia bez podpisu i wyraźnego wskazania adresu albo na Stowarzyszenie nawet za pobraniem nie będą załatwiane.

FWKS.170093202
par. Juchnowiec
p-ta Juchnowiec
pow. Białystok/77

W I A D O M O Ś C I AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ
MIESIĘCZNIK

W tym numerze dokładne informacje o zlocie.

Nr. 9

Wrzesień

1938

WIADOMOŚCI AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ

Nr. 9

Wrzesień 1938

Rok III

WARUNKI PRENUMERATY:

Rocznie	3,—zł.	Prenumeratę przysyłać należy pod adresem: Wilno, Zamkowa 6—1 lub na konto P. K. O. 700.240. Właściciel konta: Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej.
Kwartalnie	0,75 „	
Pojedynczy egzemplarz	0,25 „	

TREŚĆ:

1. Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej	Str. 1
2. Referat Krucjaty Eucharystycznej	„
3. Katolickie Stowarzyszenie Kobiet	5
4. Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej	17
5. Katolickie Stowarzyszenie Mężów	10
6. Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej	14

BRZMIENIE KONT P. K. O. STOWARZYSZEŃ AKCJI KATOLICKIEJ:

Archidiecezjalny Instytut Akcji Katolickiej konto P. K. O. **700.240.**
Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej konto P. K. O. **700.317.**
Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej konto P. K. O. **146.434.**
Katolickie Stowarzyszenie Kobiet konto P. K. O. **146.694.**

WYDAWCA: **ARCHIDIECEZJALNY INSTYTUT AKCJI KATOLICKIEJ**
REDAKTOR: **HENRYK CHMIELEWSKI**

— ADRES REDAKCJI I ADMINISTRACJI: **WILNO, ZAMKOWA 6—1** —

Druk. „POLONIA” WILNO, ul. Zamkowa 6.

WIADOMOŚCI AKCJI KATOLICKIEJ

ARCHIDIECEZJI WILEŃSKIEJ

MIESIĘCZNIK

Nr. 9

WRZESIEŃ

1938

NIECH BĘDZIE POCHWALONY JEZUS CHRYSZTUS

**ARCHIDIECEZJALNY INSTYTUT
AKCJI KATOLICKIEJ**

I. IV Studium Katolickie w Katowicach.

Tegoroczne Studium Katolickie poświęcone hasłu Episkopatu Polskiego dla Akcji Katolickiej na r. 1938-39: *„Poznanie i wykonanie uchwał Synodu Plenarnego szczytnym postępowaniem polskiego katolicyzmu”*, odbędzie się w Katowicach z następującym programem:

Poniedziałek 5 września.

Godz. 10-ta Uroczysta Msza św. w kościele Chrystusa Króla (prezbiterium budującej się katedry—ul. Plebiscytowa)—odprawi ks. kan. Stefan Sz wajnoch, asystent Diecezjalnego Instytutu Akcji Katolickiej, Katowice.

Kazanie wygłosi J. E. ks. Biskup Stanisław Adamski.

Godz. 12-ta Inauguracyjne Studium w gmachu Śląskiego Sejmu i Urzędu Wojewódzkiego (wejście od ulicy Lompy).

OTWARCIE—wybór Prezydium.—Przemówienie.

Referat wstępny: „Kościół zewnętrzny i wewnętrzny” — J. E. ks. Biskup Gawlina.

Godz. 16-ta *I sesja obrad plenarnych* — która odbywać się będzie w domu Oświatowym przy ul. Francuskiej 12.

Referat: „Hierarchia, jej źródło i znaczenie życia Kościoła”—ks. J. Rostworowski, T. J., Warszawa.

Referat: „Znaczenie i moc obowiązująca uchwał I Polskiego Synodu Plenarnego” — prof. dr. Stefan Glaser, Warszawa.

DYSKUSJA.

Godz. 19,30 Nabożeństwo wieczorne.
Konferencja religijna w kościele Najśw. Maryi Panny — konferencję głosić będzie ks. prałat Maśliński, Chorzów.

Wtorek 6 września.

Godz. 8,30 Msza św. w kościele Najśw. Marii Panny.

Godz. 10-ta *II sesja obrad.*

Referat: „Synody prowincjonalne w Polsce przedrozbirowej” — ks. dr. Glemma, prof. U. J., Kraków.

Referat: „Diecezja i parafia w prawie kościelnym i uchwałach Synodu” — ks. dr. Szramek, Katowice.

DYSKUSJA.

Godz. 16-ta *III sesja obrad.*

Referat: „Synod o powołaniu i zadaniach kapłana” — ks. dr. Wicher, prof. U. J., Kraków

Referat: „Aktualne zagadnienia duszpasterstwa i jego metod współczesnych” — ks. prof. dr. Piskorz, Tarnów.

DYSKUSJA

Godz. 19,30 *Nabożeństwo wieczorne,*
Konferencja religijna.

Środa 7 września

Godz. 8,30 *Msza św.*

Godz. 10-ta *IV sesja obrad.*

Referat: „Kościół i państwo w świetle konkordatu i Synodu” — dr. Dembiński, prof. K. U., Lublin.

Referat: „Małżeństwo i rodzina w uchwałach Synodu, środki do ich religijnego podniesienia” — ks. prof. dr. Poszwa, Płock.

DYSKUSJA

Godz. 16-ta *V sesja obrad.*

Referat: „Szkoła wedle nauki Kościoła i uchwał Synodu” — J. E. ks. Biskup Adamski, Katowice.

Referat: „Nauka religii a obecna sytuacja w szkolnictwie polskim” — ks. prof. W. Jasiński, Katowice.

DYSKUSJA

Nabożeństwo wieczorne.

Konferencja religijna.

Czwartek 8 września.

Godz. 8-ma *Msza św.*

Godz. 9,30 *VI sesja obrad.*

Referat: „Prawne stanowisko i zadania katolików świeckich w Kościele” — mgr. Romer, Katowice.

Referat: „Prawno-organizacyjne zagadnienia Akcji Katolickiej w świetle uchwał Synodu” — ks. dr. Badacz, Warszawa.

Referat: „Udział inteligencji świeckiej w apostołskim dziele kształcenia katolików” — dr. A. Bilik, Sosnowiec.

DYSKUSJA

Godz. 16-ta *VII sesja obrad.*

Referat: „Problemy inteligencji katolickiej” — dr. Heitzman, prof. U. J., Kraków.

Referat: „Pełnia katolicyzmu w życiu osobistym — dr. Swieżawski, prof. U. J. K., Lwów.

DYSKUSJA.

Godz. 19,30 Nabożeństwo wieczorne.
Konferencja religijna.

Piątek 9 września.

Godz. 8,30 *Msza św.*

Godz. 10-ta *VIII sesja obrad.*

Referat: „O udział katolików w życiu kulturalnym Polski” — red. J. Kisielewski, Poznań.

Referat: „O konieczności i drogach osiągnięcia zwartej opinii Katolickiej w Polsce” — ks. prałat Kaczyński, Warszawa.

DYSKUSJA

Godz. 16-ta *Ostatnia sesja obrad.*

Referat: „Katolicka Myśl Społeczna” w uchwałach Synodu” — ks. prałat Szymański, rektor K. U., Lublin.

Referat: „Chrześcijańskie Posłannictwo Polski” — Zofja Koss.

Zamknięcie obrad Studium.

Godz. 19-ta *Nabożeństwo dziękczynne.*

Sobota 10 września poświęcona obradom kierowników central diec. A. K. i Związków Krajowych oraz zwiedzania Śląska przez uczestników Studium.

Oplata za karty wstępu od uczestnika wynosić będzie 10 zł. za wszystkie dni, 2 zł. za dzień.

Ministerstwo Komunikacji przyznało uczestnikom IV Studium

Katol. prawo do bezpłatnego przejazdu powrotnego z Katowic do atacji wyjazdowej.

Prawo do zniżki daje „Karta uczestnictwa”, osteplowana na stacji wyjazdu przy nabyciu biletu normalnego.

Kartę uczestnictwa łącznie z kartą wstępu na Studium należy zamówić zczasu w Arch. Instytucie A. K., nadsyłając należność 10 zł. plus kosztu porta.

Kwatery zbiorowe można zamawiać pod adresem:

1. Zakład SS. Maryi—ul. Krasińskiego 67 (dla pań) 1 zł. za noc.
2. Śląskie Zakłady Techniczne, ul. Krasińskiego 3 noclegi 1 zł.
3. Dom Sportowy, ul. Kalińskiego 23—nocleg 1 zł.

Arch. Instytut A. K. w Wilnie bardzo zachęca członków A. K. i pracowników Społecznych katolickich do wzięcia udziału w Studium, program którego podaliśmy wyżej.

II. Oddział Okręgowy Związku Katolickich Radjosluchaczy w Wilnie.

W Wilnie postanowiono powołać do życia organizację, która jako Oddział Okręgowy Związku Katol. Radjosluchaczy, będzie pracowała w zależności od Centrali z siedzibą w Krakowie.

Statuta i deklaracje członkowskie można otrzymać w lokalu Inst. A. K. (Zamkowa 6).

Członkowska składka tej organizacji wynosi 1 zł. rocznie dla zwykłych abonamentów radjowych i 50 gr. dla ulgowych.

III. Zlot—pielgrzymka druhów w Częstochowie.

Wycelowanie młodzieży nie jest rzeczą łatwą wogóle, a szczególnie w dzisiejszych czasach. Trzeba wykorzystywać wszystkie sposoby i środki, które ułatwić mogą trudne zadanie.

Zlot—pielgrzymka w dniach 24 i 25 września młodzieży katolickiej, zorganizowanej w Kat. Stow. w Częstochowie będzie jednym ze znakomych środków pomocniczych w pracy nad uszlachetnieniem druhów.

Młodzież, która przed cudownym obrazem Matki Boskiej Częstochowskiej odnowi przyrzeczenia służenia Kościołowi i dobrej sprawie, zostanie pokrzepiona na duchu, utwierdzona na dobrej drodze.

Parafjalna A. K. powinna zająć się sprawą ułatwienia wyjazdu do Częstochowy możliwie większej ilości druhów ze swej parafji.

IV. Co uwzględnić w programie pracy Zarządu P.A.K.

1. Współpracę ze szkołą od początku roku szkolnego.
2. Czynny udział w patronalnym święcie druchen.
3. Sprawa Związku Katolickiego Radjosluchaczy.

4. Troska o bibliotekę i czytelnię parafjalną.

5. Z jesienią nasilać kolportaż kprasy katolickiej w terenie parafjalnym.

V. KRONIKA.

Nowe Domy A. K. zostały poświęcone przez J. E. Ks. Arcybi-skupa-Metropolitę Wileńskiego 28-VII w Bobrowszczyźnie i 14-VIII w Nowych Trokach.

Pielgrzymka do Częstochowy, zorganizowana przez Ar. I. A. K. z udziałem 965 osób odbyła się w dniach 25—30 VI.

Pielgrzymki do Ostrej Bramy i Kalwarii odbyły się w lipcu: z dekanatu Brasławskiego, Głębockiego, Lidzkiego (2 procesji), Oszmiańskiego, Raduńskiego i Mołodeczańskiego.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE KOBIEC

Sprawy finansowe

1. **Składki.** Dawno już nie pisaliśmy o nich, to i wpływać przestały, a w kasie pustki. Prosimy Panie Skarbniczki by zechciały natychmiast sprawdzić, czy ich Oddział składkę do Stowarzyszenia już opłacił, jeśli się okaże, że nie, by zechciały jak najprędzej nam ją przesłać. Przypominamy, że roczna składka wynosi 6 zł. od Oddziału,

2. **Nowe konto w PKO.** Zwracamy uwagę Pań Skarbniczek, że od miesiąca zmieniony został numer naszego konta w PKO. Bardzo prosimy nie wpłacać pieniędzy na stary numer, bo nie będziemy ich mogli podnieść.

Obecny numer naszego konta w PKO jest: **701.313**. Jeżeli Panie nie mają blankietu z tym numerem konta, to trzeba kupić na poczcie blankiet czysty i wypisać na nim Nr. 701.313. dodając: „Katolickie Stowarzyszenie Kobiet — Wilno”. Na odwrocie trzeba koniecznie napisać na co są przeznaczone przekazane pieniądze, żeby nie było nieporozumień.

3. **Ku uczczeniu św. Andrzeja Boboli.** Przypominacie sobie Panie, że z racji ogólnopolskiej pielgrzymki naszej do Częstochowy każda z nas składała ofiarę w wysokości 1 grosza na ufundowanie votum Najśw. Pannie Jasnogórskiej od Kobiet Polskich.

Po ufundowaniu votum pozostałe pieniądze zostały przekazane na budowę kaplicy w Malkowiczach, diecezji pińskiej na pograniczu bolszewickim. Wzamian za tę ofiarę odprawia się tam co roku Mszę św. za wszystkie nasze członkinie.

Tegoroczny Zjazd Kat. Zw. Kobiet w Krakowie uchwalił. aby ku uczczeniu św. Andrzeja Boboli, każda członkini KSK złożyła ową

jednorazową ofiarę w wysokości 1 grosz, — zebrane pieniądze będą przekazane na wykończenie kaplicy w Malkowiczach — diecezji św. Męczennika.

Podając powyższe do wiadomości wszystkich członkiń naszych uprzejmie prosimy, by Kierownictwa zajęły się zebraniem od wszystkich członkiń tej drobnej ofiary i zebrane pieniądze wpłaciły na nasze konto w PKO nr. 701.313 z zaznaczeniem na odwrocie: „*Na Malkowice*”.

Zbieranie ofiar ma być zakończone do 16 maja 1939 r., w którym to dniu przypada uroczystość św. Andrzeja Boboli.

4. Samolot Sanitarny dla armii. Tegoroczny Zjazd Kat. Zw. Kobiet w Krakowie uchwalił utworzyć listę ofiar na ufundowanie dla armii naszej *samolotu sanitarnego*. — ma to być dar polskiemu wojsku od Kobiet Katoliczek zrzeszonych w szeregach Kat. Zw. Kobiet. Prosimy nasze Kierownictwa, by zechciały poinformować o powyższym wszystkie członkinie i zajęły się zbieraniem ofiar na ten cel, które należy przekazywać na nasze konto w PKO Nr. 701.313 z zaznaczeniem na odwrocie: „*na samolot sanitarny*”.

5. Wykaz wpłaconych składek (od kwietnia). Turośń 3 zł., Jazno 12 zł., Mosarz 3 zł., Dryświaty 3 zł., Mejszagola 6 zł., Wołkowysk 3 zł., Krynki 3 zł., Supraśl 3 zł., Nowy-Pohost 3 zł., Mścibów 6 zł., Miory 3 zł., Mała Brzostowica 6 zł., Wawiórka 6 zł., Wołkowysk C. 6 zł., Odelsk 3 zł., Dobrzyniew 6 zł., Nowy Dwór k. Grodna 6 zł., Raduń 3 zł., Postawy 6 zł., Nowo-Wilejka 6 zł., Iszczolna 3 zł., Szczuczyn 6 zł., Skrzybowce 3 zł., Głębokie 3 zł., Mońki 3 zł., Choroszcz 3 zł., Turośń 3 zł., Wilno św. Piotra 3 zł., Brasław 3 zł., Bystrzyca 6 zł., Landwarów 3 zł., Krypno 3 zł., Hniezno 6 zł. — „*Bóg zapłać*”.

6. Ofiary na KSK wpłaciły Oddziały — Juchnowiec 9 zł., Niemen 5 zł., Wielka Brzostowica 4 zł., Łunna 3 zł. 40 gr., Szarkowszczyzna 5 zł., Zdzięcioł 3 zł., Wołkowysk M. 5 zł., Druskieniki 5 zł., Sobotniki 5 zł., Jeziory 5 zł., Mońki 10 zł., Szydłowice 5 zł., Nowo-Swięciany 3 zł. 60 gr., Wielkie Ejsmonty 3 zł. 50 gr., Wilejka 4 zł. 80 gr., Rudziszki 2 zł. 80 gr., Iszczolna 1 zł., Szczuczyn 3 zł., Skrzybowce 1 zł., Ławaryszki 60 gr., Lida Fara 4 zł. 50 gr., Bobrowszczyzna 6 zł., Wilno Bernardyny 3 zł., Kamionka 5 zł., Budzław 2 zł., Widze 10 zł., Nowo-Wilejka 5 zł. — „*Bóg zapłać*”.

PRACA ORGANIZACYJNA

1. Zebranie kierownictwa — jak wiemy odbywa się co miesiąc przed zebraniem plenarnym. We wrześniu przeczytamy na niem wspólnie „*Zjednoczenie*” i „*Wiadomości*” oraz omówimy sprawy bieżące następujące:

1. program zebrania plenarnego,
2. zorganizowanie w zastępach konkursu dobrego czytania,

3. zorganizowanie w zastępach zespołu uprawy ogrodów warzywnych.

2. Zebranie plenarne odbywa się raz na miesiąc i jest obowiązkowe dla wszystkich członkiń. Jakie sprawy wypełnią nam to zebranie?

Po otwarciu zebrania przez Prezeskę, odmówieniu krótkiej modlitwy, sprawdzeniu obecności członkiń i odczytaniu protokołu z poprzedniego zebrania poprosimy ks. Asystenta o kwadrans religijny, jeżeli nie miał czasu być na naszym zebraniu, to przeczytajmy i omówmy kwadrans ewangeliczny, który przynosi nam każdy numer „*Zjednoczenia*”.

Potem pogadanka — przygotowuje p. członkini KSK wyznaczona przez Kierownictwo, a materiału dostarczy co miesiąc „*Gazeta dla Kobiet*”.

Może być jeszcze chwilka praktyczna — jakieś krótkie a na czasie wiadomości z higieny, rolnictwa, gospodarstwa lub wychowania — znowu przygotowane przez członkinie same.

Na zakończenie omówimy sprawy organizacyjne interesujące nas wszystkie i po odśpiewaniu hymnu „*My chcemy Boga*” pójdziemy do domu.

Przypominamy wszystkim Oddziałom, uchwałę tegorocznego Zjazdu Delegowanych, że w tę niedzielę, w którą przypada zebranie plenarne Oddziału, wszystkie członkinie biorą udział we Mszy św. całym Oddziałem, przy odznakach i ze sztandarem, a w miarę możliwości starają się przystąpić do Komunii św.

3. Zebrania zastępów: odbywają się co 2 tygodnie, gdzie można co tydzień, w niedzielę, lub wieczorem, po pracy. Czem je wypełnimy? Czytaniem „*Gazety dla Kobiet*”, przerabianiem „*Podręcznika dla Kandydatek*”, konkursem dobrego czytania, no i omawianiem naszej pracy apostołskiej we wsi — to bardzo ważne.

4. Podręcznik dla kandydatek — jest to mała książeczka, ale zawiera konieczne wiadomości, które posiadać powinna każda członkini KSK.

Ujęte są one w formę bardzo łatwą, bo pytań i odpowiedzi. Trzeba więc, by Kierownictwa Oddziałów dopilnowały, żeby książeczkę tę miał każdy zastęp i pilnie ją przerabiał na każdym zebraniu swoim. Byłoby rzeczą pożądaną, by broszura ta znalazła się w rękach każdej członkini KSK, w każdym razie nie wolno przyjąć do Oddziału nowej członkini, któraby w okresie swojej kandydatury nie zapoznała się z treścią „*Podręcznika dla Kandydatek*”.

DZIAŁ OŚWIATOWY

1. Konkurs dobrego czytania w zastępach. Żeby zachęcić członkinie KSK do czytania ciekawych i dobrych książek, ogłaszamy konkurs dobrego czytania książki. Jest to praca dla zastępów,

albo dla tych Oddziałów, których członkinie mieszkają gdzie blisko siebie, w miasteczku lub na terenie jednej wsi.

Praca jest konkursowa, to znaczy, że te zastępy, które ją najlepiej wykonają otrzymają nagrody w formie książek lub prenumeraty pism.

Konkurs czytania rozpoczyna się dn. 15 października; trwa 6 miesięcy, kończy się dn. 15 kwietnia.

W tym czasie, te zespoły, które zechcą wziąć udział w konkursie dobrego czytania winny zbierać się co niedzielę, lub w inny dogodny dla siebie dzień celem wspólnego czytania i omawiania wyznaczonych książek.

Książek tych będzie dwie na cały czas trwania konkursu:

1, **Matka** — powieść osnuta na tle życia podhalańskiego a napisana przez Sewera cena 3 złote.

2. „**Ogrody warzywne**” albo „**Zdrowie w chacie wiejskiej**” do wyboru cena pierwszej 30 gr., drugiej 1 zł. 50 gr.

Jak ma wyglądać samo czytanie?

W oznaczonym dniu zbierają się uczestniczki zastępu na wspólne czytanie. Mogą mieć ze sobą roboty ręczne. Czyta głośno jedna członkini, na każdym zebraniu inna. Najpierw powieść „Matka”. Na każde zebranie przeznaczamy niedużo, kilka stron tylko. Po przeczytaniu wyznaczonego urywku, wyjaśniamy sobie wspólnie niezrozumiałe wyrazy zawarte w przeczytanym urywku książki, następnie jedna (można i kilka) ze słuchaczek opowie w krótkich słowach treść przeczytanego, zwracając uwagę na szczególnie najważniejsze. Wreszcie pożądana jest wymiana zdań nad treścią przeczytanego, celem omówienia zagadnień w nim poruszanych.

Po krótkiej dyskusji zabieramy się do czytania broszury rolniczej lub higienicznej. Znowu urywek przeznaczony na dane zebranie czyta głośno jedna członkini, ale już nie ta co poprzednio i na każdym zebraniu inna, jeśli to możliwe. Wszystkie uważnie słuchają, potem wspólnymi siłami odpowiadają na pytanie zawarte przy końcu każdego rozdziału broszury, streszczają przeczytane, omawiają sposób zastosowania wskazówek zawartych w książce do praktycznego życia, trudności, które będzie trzeba pokonać i td.

Wreszcie wyznaczają sobie zarówno z powieści, jak i z broszury fachowej, materiał na zebranie następne, oraz osoby, które na następnym zebraniu będą głośno czytać książki.

Dlaczego trzeba to zrobić zawczasu. A prosto dlatego, że do głośnego czytania i do prowadzenie dyskusji i trzeba się porządnie w domu przygotować — Jak? — Przeczytać sobie kilka razy dany rozdział, i to głośno, żeby się nauczyć płynnie czytać, zaznaczyć ołówkiem wyrazy niezrozumiałe i postarać się o ich wyjaśnienie (najtrudniejsze podamy w „Wiadomościach”), wybrać parę kwestji nadających się do wspólnego omówienia (najważniejsze i najciekawsze podamy).

To samo i z broszurą rolniczą, czy higieniczną. Trzeba nauczyć się czytać płynnie i samej sobie odpowiedzieć na pytania w niej zawarte i to koniecznie przed zebraniem.

Na zakończenie zebrania można poświęcić chwilę czasu na wspólne przeczytanie Gazety dla Kobiet, Tygodnika Katolickiego, lub innej gazety, oraz na rozmowę o naszych sprawach organizacyjnych i miejscowych potrzebach.

Kończymy zebranie odśpiewaniem pieśni „Wszystkie nasze dzienne sprawy”.

Prosimy, by kierownictwa Oddziałów omówiły z członkiniami ten nowy rodzaj pracy i zachęciły zastępy do wzięcia udziału w konkursie:

O przystąpieniu do konkursu prosimy nas zawiadomić pisemnie nadsyłając do dnia 14 października, list do Kat. Stow. Kobiet w Wilnie w którym należy zaznaczyć jaką broszurę poza powieścią „Matka” będzie zastęp przerabiał: rolniczą czy higieniczną, gdzie się mieszczą zastępy przystępujące do konkursu (nazwa wsi) ile liczą członkiń, kiedy będą się odbywały zebrania wspólnego czytania.

Zgłoszenia nadesłane po 15 X. nie będą zaliczone do pracy konkursowej.

Książki można zamawiać w KSK w Wilnie, nadsyłając zgóry pieniądze na książki, do podanej ceny książek należy dodać 50 gr. na przesyłkę pocztową. Czekamy licznych zgłoszeń.

Królowa Jadwiga. Wiemy, iż w całej Polsce robione są starania o przyspieszenie beatyfikacji królowej Jadwigi. Uroczystość Jej obchodzimy w październiku. Prosimy nasze Oddziały, by w porozumieniu z Druchnami zorganizowały piękną wieczornicę ku czci królowej Jadwigi, celem zaznajomienia ogółu społeczeństwa z tą piękną postacią i szerzenia nabożeństwa do Niej.

Materiałami do zorganizowania wieczornicy służymy chętnie.

PRACA SPOŁECZNA

1. **Współpraca z młodzieżą.** Dnia 11-go września przypada uroczystość Patronalna Druhen — prosimy bardzo nasze członkinie o dopomożenie Oddziałowi KSMż. w urządzeniu obchodu tej pięknej uroczystości.

W dniach 23 — 25 września Druhowie jadą na zlot — pielgrzymkę do Częstochowy, przydałaby się im nasza pomoc.

2. **Dzieci szkolne.** Rok szkolny się zaczyna, tyle zawsze trudności mają rodzice i nauczyciele. Dopomagajmy sobie, nawiążmy łączność i stałą współpracę z Opieką Rodzicielską.

Zorganizujmy pomoc w zaopatrzeniu najbiedniejszych dzieci w niezbędne pomoce szkolne.

Zastanówmy się do jakiej organizacji ma należeć nasze dziecko? Najwłaściwszą jest Krucjata Eucharystyczna.

Dajmy dziecku do ręki dobrą książkę i dobre pismo: „*Młody Polak*” — pismo dla starszych dzieci, „*Dzwonki*” dla młodszych — wychodzą w Warszawie, ul Chmielna 58, prenumerata roczna 3 zł. 60 gr. Możebyśmy pomyślały o kompletowaniu przy naszej bibliotece książek dla dziatwy szkolnej? Wskazówkami przy doborze książek chętnie służymy.

A teraz jeszcze **Świetliczka**. Bardzo często dzieci nie mogą w domu odrabiać lekcji. Postarajmy się, by mogły się zbierać wszystkie w jednej izbie pod opieką którejkolwiek członkini naszej i w spokoju uczyły się, a po nauce możnaby im poczytać ciekawą książkę lub pismo, pozwolić im pośpiewać i pobawić się pod okiem starszych w gry towarzyskie. Mniej byłoby bijatyki, krzywd wyrządzonych i połańek rozlegających się na wsi, a dużo, dużo korzyści. Pomyślcie o tem.

Niewidomi. W dniach 17, 18 i 19 września odbędzie się w całej Polsce zbiórka publiczna na rzecz zakładów dla ociemniałych. obsługiwanych przez SS Franciszkanek. Pod opieką ich znajduje się przeszło 800 niewidomych, dorosłych i dzieci, które znajdują tam naukę i pracę.

Pomóżmy im i zabierzmy się energicznie do zorganizowania zbiórki na terenie parafji.

Wszystkie materiały potrzebne do zbiórki otrzymują Oddziały bezpośrednio od Towarzystwa opieki nad ociemniałymi w Warszawie.

Dziecińce. Wszystkie Oddziały, które prowadziły na swoim terenie dziecińce proszone są o nadesłanie nam krótkich chociażby sprawozdań z tej pracy, żebyśmy mogły zebrać rezultaty poszczególnych wysiłków i w przyszłości pracę tę ułatwić.

KURSY GOSPODARCZE

W sprawie kursów gospodarczych prosimy przeczytać uważnie instrukcję w dziale Kat. Stow. Młodzieży Żeńskiej.

KATOLICKIE STOWARZYSZENIE MĘŻÓW

NOWY OKRES PRACY.

Lato już prawie za nami. Wkrótce minie okres tak zwany ogórkowy w pracy organizacyjnej. Należy już teraz zbadać co jest w oddziale i jaki jego stan żywotny. Braki wszelkie uzupełnić i przystąpić do pracy w celu jego ożywienia. Kierownictwo Oddziału wiele winno położyć wysiłku, szczególnie nad oddziałami, które tej pomocy, potrzebują, by oddział dobrze pracował w okresie zimowym.

Należy ułożyć plan pracy, pomyśleć o kursach i odczytach nie-

można przerywać współpracę z organizacjami Akcji Katolickiej szczególnie z KSMM. Kursa przeprowadzi Centrala KSMM w Wilnie. Od was tylko zależy należyte zorganizowanie i zapewnienie, by nie tylko członkowie jednego oddziału brali udział w kursie, lecz i sąsiednie oddz.; pomyśleć o noclegach i wyżywieniu przyjezdnych członków.

Wiele jest pracy z tem, lecz kursa odbyć się powinny, gdyż tylko na kursach kilkodniowych można gruntownie omówić sprawy dotyczące się naszej organizacji.

Porozumcie się z Czciogodnemi XX. Asystentami, wykorzystajcie instruktora Ak. Kat. i dajcie nam znać kiedy kursa dla was przeprowadzić.

ZWIĘKSZYĆ ODDZIAŁY LICZBOWO.

Mówiliśmy, że nie ilość, a jakość członków odgrywa rolę w organizacji, niewątpliwie iż jest to nieomylna zasada. Jednak ilość członków odgrywa nie małe znaczenie. Najlepiej, gdy jest wiele członków i dobrej jakości, wówczas organizacja nabiera wielkiego znaczenia.

Okres letni już na ukończeniu, przystępujemy do wznowionej pracy; pomyśleć należy i o powiększeniu oddziałów liczbowo. Są oddziały, które od lat kilku nie wykazują chęci do poszerzenia swych szeregów.

Nad tem zagadnieniem, widocznie kierownictwo nie zastanawiało się. W poszukiwaniu i zdobywaniu nowych członków oraz urabianiu opinii katolickiej wyraża się praca apostołska. Setki katolików mężczyzn w każdej parafji nie są zorganizowane. Porozmawiajmy z nimi a gdzie zajdzie potrzeba rozpocznijmy nawet od pojedynczych osób — przedstawmy im sprawę. Oni także są katolikami. tylko nie-uświadomionymi, zrozumieją o co chodzi i zapewno będą gorliwymi wyznawcami Akcji Katolickiej.

Kierownictwa oddziałów przodują w tej pracy, nie zwalnia to jednak od pracy i zwykłych członków. Pamiętajmy, że tylko wspólny wysiłek wszystkich członków KSMM przyspieszy osiągnięcie celu.

KASY BEZPROCENTOWE.

Są to placówki o wielkiej wartości gospodarczej naszego społeczeństwa. Obowiązkiem każdego członka KSMM jest brać w nich jaknajczynniejszy udział i przyczyniać się do powstawania kas, a tem gdzie one istnieją pobudzać i rozwijać. Jest to jeden z poważnych sposobów do polepszenia bytu niezamożnych naszych członków, przez danie im możliwości zarobkowania. Szczególnie zalecamy dział handlowy, który jest opanowany przez czynniki nam obce. Niezrażać się i dawać się handlowi najmniejszym — a uczciwym.

Informacji wszelkich udziela Ekspozytura Chrześcijańskich kas bezprocentowych w Wilnie, ul. Zamkowa 6.

SZTANDARY W KSMEŻÓW.

Rozumiemy dokładnie intencje oddziałów zdobycia jaknaj-
szybciej sztandaru. Zdajemy sobie sprawę jaką odgrywa rolę sztandar
w Oddziale, lecz zgódźmy się, że na sztandar pozwolić może sobie tylko
już dobrze pracujący oddział, gdyż jest to nagrodą za owocną pracę
i uświęceniem wysiłków,

Przy zdobywaniu środków na sztandar nie należy zapominać
spraw ogólnie organizacyjnych, wyrobienia członków, zcementowania
oddziału, zapoznania się z celami i zadaniem organizacji i wielu spraw
innych.

K.S.MŁ.M. JEDZIE DO CZĘSTOCHOWY.

Jak już podawaliśmy młodzież męska naszych parafji udaje się w
dniach 24—25 września br. na zlot—pielgrzymkę do Częstochowy, —
Ci mężczyźni, którzy brali udział w zeszłorocznej pielgrzymce, pamię-
tają i wiedzą, czym być może taka pielgrzymka dla młodzieży mę-
skiej, która dzisiaj jest niejednokrotnie narażona nawet na utratę wia-
ry. Musimy przyczynić się i dołożyć wszelkich starań, by ułatwić im
jaknajliczniejszy udział w tej uroczystości; winniśmy im dopomóc ma-
terjalnie, zachęcać do tego rodziców.

Ofiary poniesione dla dobra młodzieży stokrotnie nam się op-
lącą.

DO KIEROWNICTWA ODDZIAŁÓW KSM.

Zapoznać się ze sprawozdaniem rocznym KSMężów za rok 1937
i uchwałami powziętymi na Zjeździe Delegowanych, Sprawozdanie i u-
wały były podane w „Wiad, A. A.” za m. czerwiec i lipiec b. r.

Przestudjować wszystkie uchwały powzięte na Zjeździe Dele-
gowanych i wprowadzić je w czyn. Pamiętajmy, że uchwały posiadają
moc obowiązującą. Kierownictwo oddziału jest odpowiedzialne wobec
Stowarzyszenia i swych członków za całość pracy w oddziale. Oddział
jest rodziną, a głową tej rodziny — Zarząd na czele z prezesem. Dob-
ry prezes winien pamiętać o obowiązkach oddziału wobec Stowarzy-
szenia i informuje swych członków o życia całego stowarzyszenia.

Wielka jest godność prezesa, ale jeszcze większa odpowiedzial-
ność. Dlatego przystępując do pracy po letnim okresie, kierownictwa
oddziałów w pierwszym rzędzie winny odbyć swoje zebranie, na któ-
rym w najmniejszych szczegółach omówi dalsze prace swego oddziału.

CO ROBIĆ WE WRZEŚNIU?

1. Kierownictwa:

- Przystąpić do uporządkowania księgowości org.
- Omówić sprawę pielgrzymki młodzieży.
- Omówić sprawę wciągnięcia młodzieży pozaszkolnej do KSMM

- Rozpocząć prace przygotowawcze do uroczystości Chr. Króla
 - Przestudjować uchwały ze Zjazdu Delegowanych
 - Przygotować porządek dzienny na zebranie plenarne oddziału.
 - Sprawy miejscowe.
2. Oddział (zebranie plenarne):
- umieścić punkta z zebrania kierownictwa b, c, e,
 - omówić sprawę powiększenie liczbowo oddziału
 - omówić program pracy na okres jesienny
 - sprawy miejscowe.

WYJAŚNIENIE ORGANIZACYJNE.

Z korespondencji nadesłanej do nas przez oddziały, stwierdzamy,
że nie wszystkie oddziały znają ramy organizacyjne KSM. — wyja-
śniamy więc:

Najwyższą instancją naszej organizacji jest Katolicki Związek
Mężów z siedzibą w Warszawie. Jest on tylko jeden i obejmuje on
swą organizacją całą Polskę. Związek składa się z 20 Stowarzyszeń.
W Wilnie znajduje się Kat. Stow. Mężów Arch. Wil., które znowu
dzieli się na okręgi (dekanaty) i oddziały parafjalne. Te ostatnie po-
siadają zastępy i sekcje.

Adresowanie do nas pisząc Związek jest nie właściwe, gdyż we
Wilnie Związku niema, tylko Stowarzyszenie.

DO WIADOMOŚCI

Stosownie do uchwał Zjazdu Związkowego w Warszawie do Za-
rządu K. Z. Mężów wybrani zostali jako członkowie:

- Dr. Feliks Górnicki z KSM — Poznań,
- p. Rajmund Wensierski — Tarnów.

Jednocześnie na zebraniu Zarządu KZM, które się odbyło w dn.
59 czerwca br. ustalono dołożyć starania, aby pismo „Przebojem” —
było prenumerowane przez wszystkich członków KSM, a prenumeratę
pobierać wraz ze składką członkowską, oraz pismo „Na wyżyny” win-
no być prenumerowane przez wszystkie oddziały.

Prosimy Sz. kierownictwa podać powyższe do wiadomości człon-
ków swego oddziału. Pamiętajmy, że zarządzenia naszego głównego
Zarządu KZM nosi charakter obowiązujący — wymaga tego karność
organizacyjna.

KURS W WARSZAWIE.

W dniach od 17—20 listopada br. KZM w Warszawie organi-
zuje konferencje programową męską, na którą zaprasza czcigodnych
księży asystentów kościelnych, pp. prezesów i sekretarzy generalnych,
instuktorów, działaczy okręgowych, oraz wszystkich członków KSMężów
interesujących się zagadnieniami wiejskimi.

Program kursu obejmuje szereg zagadnień wiejskich na co się
złożą wykłady i dyskusje.

SEKCJA ABSTYNECKA.

Abstynencja osobista od wszelkich napojów alkoholowych, nie wyłączając i win domowych czy też miodów, jest podstawowym warunkiem należenia do organizacji abstynenckiej. Od obowiązku zachowania abstynencji nie zwalniają żadne obchody czy uroczystości. Gdyby lekarz zalecał choremu używanie przez pewien czas napoju alkoholowego, abstynent ma obowiązek zwrócić lekarzowi uwagę, że jest nie pijącym i zapytać czyby alkoholu nie można zastąpić innymi lekarstwami. Postępowi lekarze alkoholu do wewnętrznych środków leczniczych już nie zalecają.

Jeżeli ktoś mimo najlepszej woli nie dotrzyma przyrzeczenia, niech szczerze i otwarcie zwierzy się z tem kierownikowi sekcji, czy kółka Abstynenckiego. Również jeżeli ktoś się dowie, że abstynent łamie przyrzeczenie, to donosi o tem kierownikowi, a ten upomina wiernego we cztery oczy, nie rozgłaszając tego faktu publicznie.

Gdy wypadek złamania przyrzeczenia powtórzy się, to przed powtórzeniem, które jest ostatecznym upomnieniem, kierownik podaje do wiadomości na zebraniu plenarnym Sekcji, nie wyszczególniając nazwiska, że jeden z członków złamał przyrzeczenie i że został upomniany. — Członek upomniany, o ile chce pozostać abstynentem, powinien przyrzeczenie odnowić, choćby tylko ustnie wobec Zarządu, czy tylko samego kierownika.

O ile ktoś trzykrotnie złamie przyrzeczenie, wówczas już niema rady i winien z Sekcji wystąpić lub zostaje przez Zarząd wykreślony. Dopiero wtedy na zebraniu plenarnym Sekcji, Zarząd podaje do wiadomości po nazwisku, że ten a ten członek przestał należeć do Sekcji Abstynenckiej — ale nie podaje powodu, ani nie zaznacza, czy sam wystąpił czy został wykreślony. Chodzi tylko o to, aby nie uważano go nadal za członka organizacji abstynenckiej — inaczej bowiem używanie przez niego alkoholu gorszyłoby członków i szkodziło dobrej sławie abstynenta.

Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej

Na zlot! Na zlot! Na zlot!

Zmiana terminu zlotu KZMM w Częstochowie.

W porozumieniu z Ministerstwem Komunikacji Katolicki Związek Młodzieży Męskiej zdecydował się przesunąć termin zlotu o tydzień tak, że zlot KZMM odbędzie się 24 i 25 września br. W tym terminie bowiem Ministerstwo będzie dysponowało taborem kolejowy potrzeb-

nym do przewiezienia licznych dziesiątek tysięcy młodzieży KSMM do Częstochowy.

Program Zlotu K. Z. M. M. w Częstochowie.

24 IX. 38 — sobota

- godz. 9.00 Zbiórka na placu przed szczytem; Stowarzyszenia w porządku alfabetycznym ustawiają się w kolumnach szóstkowych.
- godz. 10.00 Msza św. przed szczytem. W czasie mszy śpiewają uczestnicy według „Śpiewów zlotowych”.
- godz. 10.45 Uroczyste otwarcie zlotu:
1. Hymn organizacyjny: „Hej do apelu” (1 zwrotka);
 2. Zagajenie — Szambelan E. Potworowski, prezes KZMM;
 3. Odczytanie pisma Ojca św. do KZMM — Ks. Prałat L. Biłko, asystent kościelny KZMM;
 4. „Budujmy Polskę Chrystusową”, przemówienie programowe wygłosi dyrektor KZMM mgr Wł. Gniazdowski;
 5. Ogłoszenie konkursu wiedzy religijnej—ks. dr. W. Klimkiewicz;
 6. Przemówienie Prymasa Polski J. Em. Ks. Kardynał A. Hłonda;
 7. Śpiew i zwrotki „Boże, coś Polskę”.
- godz. 12.00 Czas przeznaczony na audycje w kaplicy i Drogę Krzyżową.
- godz. 14.00 I Ogólnopolski konkurs orkiestr i chórów.
- godz. 19.00 Zbiórka Stowarzyszeń na placu przed szczytem.
- godz. 20.00 „Budujmy Polskę Chrystusową”. Widowisko na wolnym powietrzu.
- godz. 21.00 Nabożeństwo wieczorne. W czasie nabożeństwa uczestnicy zlotu będą trzymali zapalone świece.

25. IX. 38 niedziela

- godz. 8.30 Zbiórka Stowarzyszeń na placu przed szczytem. Na zbiórkę druhowie w ubraniach cywilnych przychodzą ze względu na defiladę—z odkrytą głową.
- godz. 9.30 Msza św. ze śpiewem druhow i kazanie, następnie ślubowanie uczestników zlotu. Zawieszenie votum K.Z.M.M. w kaplicy Matki Boskiej.
- godz. 12.00 Defilada.
- Od godz. 17.00 Występy regionalne zespołów K. S. M. M. w sali Ośrodka Miejskiego.

Nadsyłać zgłoszeń. Druhowie jadący na zlot powinni już nadsyłać pieniądze na karty uczestnictwa (bilety kolejowe). Koszt wyjazdu dla druhow, którzy wsiądą do pociągu w Wilnie wynosi 16 zł. w klasie III; druhowie wsiadający w Grodnie i Białymstoku płacą 14

złoty. Cena ta obejmuje koszt podróży tam i z powrotem na trasie (Wilno lub Grodno, Białystok—Częstochowa z jednodniowym zatrzymaniem się w Warszawie w drodze powrotnej) oraz składkę zlotową. Do tej sumy dojdą jeszcze koszty kwatery. O tej sprawie piszemy osobno.

Pieniądze należy już nadsyłać, aby zapewnić sobie miejsce w pociągu. Ostatni termin przyjmowania zapisów i pieniędzy upływa 17 września. Pieniądze należy nadsyłać na konto PKO Nr. 700.317 — Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Męskiej lub przekazem pocztowym. Na odwrocie przekazu należy zaznaczyć, że pieniądze przesyła się na zlot. Jednocześnie Kierownictwo Oddziału powinno przesłać dokładną imienną (imię i nazwisko) listę uczestników z podaniem dokładnego adresu (poczta, miejsce zamieszkania) tej osoby na imię której należy wysłać bilety. Bilety będą rozesłane 17 września. Tej daty należy pilnować i zgłaszać się na pocztę po odbiór.

UWAGA:

1. Kartę uczestnictwa zachować — służy jako bilet.
2. Karta uczestnictwa w dojeździe do Wilna daje prawo zniżki w wysokości 50 proc., należy ją okazać przy wykupieniu biletu normalnego do Wilna.
3. Bilet dojazdowy wraz z kartą uczestnictwa daje prawo bezpłatnego powrotu do pierwotnej stacji. Należy bilet dojazdowy zatrzymać i nie oddawać biletarce na stacji w Wilnie.
4. To samo odnosi się do osób posiadających karty Grodzieńskie.
5. Kartę uczestnictwa należy wypełnić i podpisać.

Kwatery. Kwatery dla uczestników zlotu będą zamówione w Częstochowie. Opłata za kwatery będzie osobna. Będzie ona pobierana w pociągu. Obecnie dla informacji podajemy przypuszczalne ceny kwatery: noclegi w salach ogólnych na słomie 30—50 gr. za 1 noc, noclegi na łóżkach 1 złoty na jedną noc.

Co należy zabrać ze sobą? 1. Należy ze sobą zabrać mundur organizacyjny lub czapkę organizacyjną, 2. Wyżywienie (prowiant) na 4 dni oraz kubek lub szklankę, 3. Wziąć ze sobą 3 lub 4 złote na noclegi i koszty zwiedzania Warszawy, 4. Przybory do mycia, 5. Koc i poduszeczkę (zabierają ci, którzy zamierzają spać na słomie).

Sztandary. Oddziały wysyłające swych druhow na Zlot—Pielgrzymkę wręczą im swoje sztandary. Pożądaniem jest, aby druhowie, którzy będą sztandarowymi, mieli mundury (przynajmniej bluza mundurowa, krawat i czapka).

Przygotowanie do defilady zlotowej. Przewidziana w programie zlotu defilada druhow ma być jednocześnie ruchomą wystawą, pochodem naszej pracy.

Odbędzie się ona w ten sposób: Na czele każdej grupy (Stowarzyszenia Diecezjalnego) pójść sztandary. Dalej pójść w zwartych szeregach kompanje druhow umundurowanych. Za nimi jako osobna grupa pójść druhowie w czapkach organizacyjnych wreszcie druhowie zupełnie nieumundurowani, którzy będą kroczyć z odkrytymi głowami.

Ostatnie dwie grupy (druhowie tylko w czapkach i druhowie bez czapek) mają nieść w pochodzie symbole swojej pracy lub odpowiednie transparenty. Pójść więc druhowie rolnicy z kukurydzą konkursową (całe rośliny z kiściami), burakami, grabiami, kosami, snopami zbóż, wieńcami dożynkowymi, druhowie zajmujący się wyrobem palm mogą iść z palmami i t. p. Kierownictwa Oddziałów mają tutaj wdzięczne pole do popisu i wykazania swojej pomysłowości.

Wzywamy wszystkie Kierownictwa Oddziałów, aby obmyślały i przygotowały te materjały z którymi druhowie pojadą na zlot.

Należy o tem zawiadomić Stowarzyszenie w Wilnie razem z przysłaniem wykazu imiennego druhow jadących. W zawiadomieniu należy napisać z czem druhowie jadą na zlot.

50 pociągów popularnych na zlot KZMM.

Zlot Katolickiego Związku Młodzieży Męskiej niewątpliwie odbije się szerokim echem po całej Polsce będzie to wielkie święto organizacyjne 145.000 młodzieży pozaszkolnej skupionej pod sztandarami Akcji Katolickiej.

Zlot zwołany został do Częstochowy. Będzie to równocześnie pielgrzymka na Jasną Górę, gdzie młodzież ślubować będzie, że ofiarnie staje do dzieła budowania Polski Chrystusowej.

Już od szeregu miesięcy pracują komisje zlotowe.

Nie mały trud czeka Ministerstwo Komunikacji, które na ten czas uruchomić będzie musiało około 50 pociągów popularnych z różnych miejscowości Polski. Ponadto przybędą liczne rzesze młodzieży pieszo, wozami, rowerami, kajakami i tp.

Katolickie Stowarzyszenie Młodzieży Żeńskiej

SPRAWY FINANSOWE.

Nowe konto w P.K.O. Uwaga, Druchy skarbniczki, zapamiętajcie sobie numer naszego Konta w PKO Kat. Stow. Mł. żeńskiej w Wilnie 701.305. Składki i ofiary wpłacać trzeba tylko na ten numer konta, a na odwrocie przekazu napisać na co są przeznaczone wpłacane pieniądze.

Składki. Hallo, Druchny Skarbniczki, w wirze letniej pracy zapomnieliście o obowiązku płacenia składek do Stowarzyszenia, a tu w kasie idealne pustki—zbliża się jesień, z nią nowe wydatki—czekamy na te składki, Druchenki. Szereg Oddziałów nie uregulowało składek za I półrocze. Wpłacajcie ją natychmiast. Przypominamy, że roczna składka Oddziału do Stowarzyszenia wynosi 4 zł.

Dzień ofiary. Druchny delegatki uchwały na tegorocznym Zjeździe Delegowanych w Wilnie, że odtąd dzień patronalnego święta Druchen (w tym roku 11-go września) ma być tak zwanym dniem ofiary na rzecz Stowarzyszenia, a raczej na rzecz naszej wspólnej, Druchenki, pracy.

Na czym ta ofiara ma polegać? Chodzi o rzecz bardzo drobną i dla każdej z Was, Druchny Drogie, możliwą, mianowicie: *Każda z Was, raz do roku w dzień Patronalnego Święta Druchen wpłaci na ręce skarbniczki bez żadnego przypomnienia 5 groszy*, tylko 5 gr. raz do roku prawda, że to bardzo mało? Pieniądze te przekaże skarbniczka na konto PKO Nr. 701.305 KSMż. w Wilnie z zaznaczeniem na odwrocie „ofiara Druchen”.

Nie uchylajcie się, Druchenki, od złożenia tej drobnutkiej ofiary, niech to będą pieniądze zaoszczędzone przez każdą z Was na osobistych wydatkach. A wiecie jaka suma się zbierze z tych 5-groszówek? Olbrzymia—600 zł. Ileż ważnych rzeczy zrobić będzie mogło Stowarzyszenie za te pieniądze. Liczymy na nie bardzo, ale jeszcze bardziej liczymy na obowiązkowość Druchen, pamiętajcie, uchwała raz powzięta musi być wykonana.

A spotka Was mała i miła niespodzianka. Każdy Oddział, który w terminie do końca października wpłaci zebrane od Druchen ofiary bez żadnego przypomnienia otrzyma od Stowarzyszenia potwierdzenie dokonanej wpłaty w pięknie ozdobnej formie, które będzie służyć jako ozdoba Ogniska i jako dowód spełnionego obowiązku.

Polecamy Kierownictwom zawczasu omówić tę sprawę z Druchnami, by każda z nich przychodząc w dzień Święta Patronalnego do Ogniska przyniosła jej swoje 5 groszy i wpłaciła je na ręcę skarbniczki.

Pamiętajcie Druchny, mocno to raz jeszcze podkreślamy, ma to być ofiara każdej Druchny na rzecz wspólnej pracy, a nie dodatkowa składka zapłacona z kasy Oddziału.

Wykaz Oddziałów, które spełnią swój obowiązek podamy w „Wiadomościach A. K.”

PRACA ORGANIZACYJNA.

Zebrań Kierownictwa odbywać się winno co miesiąc przed zebraniem plenarnym. A tak oto powinien wyglądać porządek zebrania Kierownictwa.

1. Zagajenie
2. Odczytanie protokołu

3. Przegląd pism organizacyjnych: „Kierownik”, „Wiadomości A.K.”
4. Ułożenie programu pracy na IV kwartał.
5. Przygotowanie porządku zebrania plenarnego.
6. Załatwienie spraw bieżących
7. Wnioski i wolne głosy.
8. Zakończenie.

Prosimy, by Druchny z Kierownictw trzymały się ściśle tego porządku zebrania, pamiętajcie, bez pism organizacyjnych praca w Oddziale nie pójdzie dobrze, trzeba je i prenumerować i czytać.

Zebrania plenarne robimy co miesiąc, obowiązują one wszystkie Druchny. Ale zdradzimy Wam jedną wielką tajemnicę, Druchny, muszą one być krótkie i ciekawe.

Jak wygląda porządek takiego zebrania?

1. Zagajenie
2. Śpiew religijny
3. Sprawdzenie obecności
4. Odczytanie protokołu
5. Chwilka religijna
6. Poważne urozmaicenia: (piosenki organizacyjne lub religijne, deklamacje, recytacje).
7. Pogadanka, referat, odczyt i dyskusja.
8. Wesołe urozmaicenia.
9. Sprawy organizacyjne, doniesienia Kierownictwa.
10. Wolne głosy lub skrzynka zapytań.
11. Zakończenie — hymn.

Może być jeszcze chwilką praktyczna: rolnicza, gospodarcza, higieniczna i t. p. A pamiętajcie, że wykonawcami każdego punktu zebrania mają być Druchny i to każdy punkt opracowują inne Druchny. „Zatrudnić” dużo Druchen przy każdym zebraniu, dopilnować wykonania i kierować pracą—oto zadanie Kierownictwa.

Zastępy. Ułatwiamy sobie pracę, Druchenki, dzielmy się na zastępy i pracujmy na terenach naszych wsi. Zbiórki zastępów odbywają się co 2 tygodnie, można i częściej. Zastępowa prowadzi książkę zastępowej (cena 25 gr.). Co robimy na zbiórkach? Czytamy „Młodą Polkę” lub inne pisma, przerabiamy „Pierwszą Książkę KSMż., uczymy się piosenek, inscenizacji, gier towarzyskich, prowadzimy konkurs dobrego czytania lub pracę samokształceniową, no i pracę apostołską na terenie wsi rodzinnej. Musimy się przyczynić do zmienienia i wyglądu zewnętrznego i życia naszej wsi — to konieczne.

Mundurki nasze... Druchno Naczelniczko, czy wszystkie Druchny są już umundurowane? Co, jeszcze nie? Prędko niech Druchna sprowadzi ze składnicy A.K. w Wilnie regulamin mundurka (cena 35 gr.) i na najbliższym zebraniu omówi z Druchnami sprawę umundurowania się.

Krawaty (cena 75 gr.) i paski (cena 1 zł. 10 gr.) kupujemy w składnicy, resztę, gdzie kto może i chce, a pamiętacie, że krój mundurka musi być przepisowy, materiał też, bluzeczki nie jedwabne, a płócienne, samodziałowe i bez haftu.

„Pierwsza ksiązka KSMż.” Z wielkim wstydem piszemy raz jeszcze o tej sprawie, ale Wy same nas zmuszacie do tego, Druchny.

Uważajcie więc pilnie: *polecamy, by kierownictwo każdego Oddziału nadostało nam do dnia 1-go listopada b. r. wykaz Druchen, które przerobiły „Pierwszą ksiązkę KSMż.” i przeszły próbę kandydatek.*

2. *Wykaz osób, które stanowią Komisję Prób.*

Zawiadomienie to winno być podpisane przez P.W. x. Asystenta oraz prezeskę i sekretarkę Oddziału.

Z przykrością wielką zmuszone będziemy zawiesić pracę w tych Oddziałach, które tego polecenia nie wykonają, bo już cierpliwość nasza się wyczerpała i czekać na Oddziały nieobowiązkowe dłużej nie będziemy.

Wykaz Oddziałów, które tego polecenia nie wykonały podamy w „Wiadomościach A. K.”.

Kalendarzyki KSMż. Zbliża się wrzesień, są już nowe kalendarzyki organizacyjne. Zaopatrzmy się w nie, Druchny, niech kupi go każda Druchna z Kierownictwa i każda zastępowa. Cena kalendarzyka 35 groszy—zamawiać w składnicy.

Zebrań propagandowe KSMż. Tak długo już pracujemy, a tyle jest jeszcze osób, które nas wcale nie znają. Skorzystajmy więc ze zbliżającego się święta Patronalnego, zorganizujmy na terenie parafii zebranie propagandowe KSMż. przeznaczone dla naszych dziewcząt, które jeszcze do naszej organizacji nie należą i nie znają nas. Niech każda Druchna zaprosi i przyprowadzi swoje znajome. Można zrobić zebranie w Ognisku, lub też, jeśli pogoda dopisuje, na świeżem powietrzu. A program? Musi być urozmaicony.

1. Powitanie
2. Wspólny śpiew religijny
3. Pogadanka o celu KSMż.
4. Śpiew organizacyjny
5. Deklamacje, monologi, inscenizacje.
6. Pogadanka o pracy miejscowego Oddziału KSMż.
7. Urozmaicenie i gry towarzyskie.
8. Zakończenie „My chcemy Boga”.

Sprawdźcie sobie, Druchny, na ten dzień propagandowe numery „Młodej Polki” oraz broszurkę p. t. „Wstęp do KSMż.” (cena 10 gr.) i rozdajcie to swoim gościom. Jeżeli porządnie zabierzecie się do roboty, to niejedna nowa członkini powiększy nasze szeregi. Trzeba tylko chcieć.

„Patronalne Święto Druchen” — obchodzi cała Polska dn. 11-go września. Niech nie będzie Oddziału, któryby dnia tego chciał w sposób najskromniejszy nie uczcić.

Rzucamy myśli co można zrobić, wybierajcie:

1. Sobota, dn. 10-go września dzień skupienia zakończony wspólną spowiedzią.
2. Niedziela, dn. 11-go września rano Msza św. i wspólna Komunia św.
3. Po nabożeństwie rannem — uroczyste przyjęcie kandydatek i wspólna herbatka koleżeńska.
4. Po sumie, albo wieczorem — akademja względnie wieczornica okolicznościowa.
5. Dobrze byłoby opracować na ten dzień specjalną gazetkę ścienną.
6. Dla zasilenia kasy możnaby zorganizować, za pozwoleniem Ks. Proboszcza, kwestę na cmentarzu kościelnym lub rozsprzedaż wydawnictw organizacyjnych i Tygodnika Katolickiego, który przygotowuje na wasze święto specjalny numer.

A teraz materiały pomocnicze:

Znaczki kwestarskie -- 100 szt. — 30 gr.

Uroczyste przyjęcie do KSMż — 35 gr.

Dyplomy Druchen — 25 gr.

O pieśni leć — 2.50 zł.

Pieśń Młodych — 5 zł

Apel — 70 gr.

Idziemy w życie — 1 zł.

Sztuczkami scenicznymi służy Wypożyczalnia KSMż na następujących warunkach: Kaucja zwrotna 2 zł., i za wypożyczenie sztuczki 25 gr. z przesyłką pocztową 50 gr, Czekamy od oddziałów sprawozdań z przebiegu uroczystości w dzień Patronalnego święta Druchen.

SPRAWY RELIGIJNE.

„Pełnia życia”. Szukacie często. Druchenki, książek religijnych — polecamy Wam książkę p. t. „Pełnia życia” napisał ks. Boddianowski — powinna się ona znaleźć w bibliotece każdego oddziału — do nabycia w składnicy.

Rekolekcje. Polecamy wszystkim oddziałom, by się postarały o zorganizowanie przed świętem patronalnym rekolekcji półzamykniętych, jeżeli warunki na to nie pozwalają, to chociaż dnia skupienia, zakończonego wspólną spowiedzią św.

Msze św. wspólne. Przypominamy Druchnom uchwałę tegoż rocznego Zjazdu Delegowanych, że wszystkie Oddziały będą się starały być na mszy św. całym oddziałem w mundurkach i ze sztandarami w tą niedzielę, w którą wypada plenarne zebranie Oddziału, i w miarę możliwości przystąpić w tym dniu do Komunii św.

Chrystus — Król. W ostatnią niedzielę października obchodzimy uroczystość patronalną Akcji Katolickiej. Już teraz myślcie, Druchny, co zrobimy, by dzień ten uczcić. Po materiały zwracać się do KSMż.

Królowa Jadwiga. Proponujemy Druchenkom, by w porozumieniu z oddziałem KSK przygotowały na dzień 15 października piękną wieczornicę ku czci Królowej Jadwigi.

W Polsce robią się starania o uznanie królowej Jadwigi za św. Trzeba, żebyśmy się przyczyniły do zapoznania całego społeczeństwa z tą piękną postacią. Po materiały i wskazówki prosimy zwracać się do KSMż.

Kursy świetlicowe. Żeby ułatwić pracę Oddziałom, które często chciałyby, ale nie wiedzą jak pracę prowadzić, będziemy organizować w tym roku *kursy świetlicowe w Oddziałach*, które nas o to poproszą. *Kursy takie będą trwały 6 dni. Zaczynać się będą w poniedziałek rano, a kończyć w niedzielę po sumie. Na program kursu złożą się wykłady i zebranie organizacyjne. Konkurs dobrego czytania książki, pieśni, inscenizacji, recytacje, tańce ludowe, gry towarzyskie, świetlice.* Szczegółowy program kursu wraz z dziennym rozkładem zajęć na kursie podamy w następnym numerze „Wia-
domości”.

Koszty kursu wyniosą: 12 zł. mieszkanie i utrzymanie instruktorki oraz zwrot kosztów przejazdu.

Mogą się porozumieć sąsiednie Oddziały i zorganizować kurs wspólny.

Korzystajcie Druchny z tej okazji by ożywić pracę w Waszym Oddziale i nauczyć się wielu pożytecznych rzeczy.

Konkurs dobrego czytania. Ogłaszamy niniejszym II konkurs dobrego czytania książek w zespołach i na terenie zastępów.

Konkurs rozpocznie się dn. 1 listopada br. a zakończy się dn. 1 kwietnia 1939 r.

W zespole może brać udział 4 — 10 Druchen.

Zebrania zespołowe winny się odbywać przynajmniej 1-en raz w tygodniu.

Zgłoszenie zespołów dobrego czytania książki należy nadsyłać do sekretariatu KSMż w Wilnie, Zamkowa 6 — 1 do dnia 15 października br. — późniejsze zgłoszenia nie będą uwzględnione. W zgłoszeniu należy podać:

1. Gdzie mieści się i pracuje zespół dobrego czytania.
2. Kiedy będzie się zbierał.
3. Ile liczy druchen.
4. Imię, nazwisko i wykształcenie każdej uczestniczki zespołu (ile ukończyła Oddziałów szkoły powsz.).

Szczegółowe wskazówki do pracy w zespole oraz tytuły książek przeznaczonych do opracowania prześlemy zespołom po otrzymaniu zgłoszeń.

Książek do opracowania będzie 2 — 3. Bardzo zachęcamy Druchny do zapoczątkowania w Oddziale tej miłej a tak ciekawej i pożytecznej pracy. Czekamy zgłoszeń.

PRACA SPOŁECZNA.

Dzieci szkolne. Rozpoczyna się rok szkolny. Z iluż najrozmaitszymi trudnościami walczą dzieci szkolne. Wzywamy Druchny, do zaopiekowania się nimi i przyjęcia im z pomocą. Trzeba to zrobić w porozumieniu z oddziałem KSK — proszę sobie przeczytać instrukcje w tej sprawie podane w dziale KSK.

Oszczędzajmy! Dnia 31 października obchodzi cała Polska dzień oszczędności — po co to jest? A po to, żeby cały naród nauczyć oszczędności. W pracy tej powinniście przodować Wy, Druchenki, młode obywatelki, przyszłe gosposie. W oddziale mamy się tego nauczyć, Weźmy w swoje ręce urządzenie dnia oszczędności. Materiałów dostarczy miejscowy Oddział PKO lub też KSMż.

A teraz druga sprawa: Na wiosnę 1940 roku ma się odbyć ogólnopolska pielgrzymka Druchen do Częstochowy. Trzeba na to pieniędzy, bo przecież pojedziemy wszystkie. Mamy jeszcze sporo czasu, — możemy sobie potrzebne pieniądze zbierać. Kto ma zbierać? Każda Druchna i każdy Oddział — jest to uchwała zjazdu delegowanych.

Radzimy zorganizować w Oddziale Kółko Oszczędnościowe — w ten sposób oszczędzać będzie mogła każda Druchna, oszczędzać na swoich osobistych, często zupełnie niepotrzebnych, (kosmetyki!) wydatkach. Po wskazówki prosimy zwracać się do KSMż lub do Oddziału PKO w Wilnie. O powstaniu Kółka oszczędnościowego należy niezwłocznie zawiadomić KSMż.

A Oddział? — Oddział też powinien założyć książeczkę oszczędnościową PKO i wpłacać na nią pewien procent pieniędzy zebranych z każdej imprezy.

W ten sposób z drobnych sum zbierzemy większe, z którymi można już będzie coś zrobić.

Oszczędzajmy!

REFERAT GOSP. DOM.

Kurs instruktorski gosp. dom. Skończył się z dniem 20 sierpnia. 14 wykwalifikowanych instruktorek rozjechało się po terenie stowarzyszenia. Są one odpowiednio przygotowane do prowadzenia różnego rodzaju kursów z działy gospodarstwa domowego: gotowanie, pieczenie, przetwory owocowe, kursy kroju i szycia, oraz pranie. Każdy oddział może sobie według zainteresowań i potrzeb zorganizować kurs, aby się czegoś praktycznego nauczyć.

Niżej podajemy warunki i programy kursów. Zgłoszenia na kursy przynajmniej na 2 tygodnie przed rozpoczęciem z nazwiskami u-

czestniczek i oznaczonym terminem, któryby najbardziej Druchenkom lub Paniom dogadzał prosimy nadsyłać do KSK lub KSMż, Wilno, ul. Zamkowa 6 Ref. gosp. Dom., żebyśmy miały czas porozumieć się z instruktorkami.

Warunki kursów.

Tygodniowy kurs gosp. dom. Tym oddziałom, którym warunki materialne nie pozwalają na przeprowadzenie 2 tyg. kursu gosp. dom. proponujemy propagandowy kurs jednodniowy. Opłata za kurs niezależnie od ilości uczestniczek (od 5—20 osób) wynosi 10 zł. plus zwrot kosztów podróży, mieszkanie i utrzymanie p. instruktorce. Uczestniczki kursu przynoszą produkty i wpłacają składkę (około 50 gr. od osoby) na produkty, które trzeba kupić (cukier, sól, ocet, korzenie, drożdże itp.) Ilość produktów jaka przypada na każdą z uczestniczek i wysokość składki ustala p. Instruktorka z uczestniczkami na zeraniu informacyjnym.

Uczestniczki gotują obiad i wspólnie go spożywają. Po obiedzie pogadanki z działu gosp. dom., wieczorem świetlica. Uczestniczki kursu uczą się nie tylko jak ugotować obiad aby był smaczny i niedrogi, ale też uczą się wykorzystać te produkty które są w domu, uczą się higienicznego gotowania, ładnego podania do stołu, porządków oraz wiele innych rzeczy, obcując z p. Instruktorką przez cały dzień w ciągu tygodnia. Oczywiście im kurs trwa dłużej tym więcej korzyści będziemy miały.

Zgłoszenia na kursy gosp. dom. 1 tyg. czy 2 tyg. przyjmujemy już od dnia 1 września przez całą jesień, zimę i wiosnę.

2 tyg. kursa gosp. dom., prowadzimy na warunkach takich samych jak w roku ubiegłym.

Opłata za kurs niezależnie od ilości uczestniczek (10 — 25) wynosi 35 zł. plus zwrot kosztów podróży p. Instruktorce utrzymanie i mieszkanie, program tak jak na kursie 1 tyg., tylko rozszerzony.

4 tyg. kursa gosp. dom. Jeżeli który oddział KSK lub KSMż. stać będzie na dłuższy kurs, organizujemy w tym roku 4 tyg. kursy gosp. dom. na warunkach takich: opłata wynosi 45 zł. niezależnie od ilości uczestniczek, zwrot kosztów podróży, utrzymanie i mieszkanie p. instruktorce.

Program obejmuje teoretycznie i praktycznie działy— gotowanie, pieczenie, przetworów owocowych i warzywnych oraz pranie, pogadanki z higieny i prace świetlicowe.

Kursa przetworów owocowych i warzywnych. Kurs taki trwa 5 dni. Koszta; opłata wynosi 10 zł. niezależnie od ilości uczestniczek utrzymanie, mieszkanie p. instruktorce oraz zwrot kosztów podróży. — Uczestniczki kursu dają swoje owoce, warzywa, cukier i ocet zależnie od tego co kto sobie życzy zrobić z przetworów warzywnych lub owocowych.

Kurs obok zajęć praktycznych uzupełnią pogadanki o przechowywaniu warzyw i owoców itp.

Kurs prania trwa 5 dni, opłata wynosi 10 zł. niezależnie od ilości uczestniczek plus utrzymanie, mieszkanie i zwrot kosztów podróży p. Instruktorce.

Program kursu: pranie bielizny białej i kolorowej pranie welen jedwabi itp. prasowanie oraz wywabianie plam z bielizny i ubrań.

Kursy kroju i szycia od 6 tyg. do 3 miesięcy i dłużej. Opłata wynosi miesięcznie 50 zł. niezależnie o ilości uczestniczek plus mieszkanie i utrzymanie p. Instruktorki oraz zwrot kosztów podróży.

Program: Krój, szycie, roboty ręczne, pogadanki organizacyjne, przerobienie Pierwszej książki KSMż, higiena, prace świetlicowe. Ile oddziały korzystają mając u siebie tak długo p. Instruktorkę pisać chyba nie trzeba. Można urządzić w tym czasie pod kierownictwem p. Instruktorki różnego rodzaju imprezy, które zwrócą chociaż w części koszta kursów.

Zachęcamy gorąco i serdecznie wszystkie oddziały KSK i KSMż do przeprowadzenia u siebie w Oddziale choć jednego z tych wyżej wymienionych kursów — korzyści ogromne.

Zgłosiły się już na 3 mies. kurs kroju i szycia: *Murowana Oszmińska* 52 Druchenki z KSMż oraz na 3 tyg. kurs gosp. dom. oddział KSK w *Mikołajewie*.

REFERAT P. R.

Organizujemy nowe zespoły I. II. i III. stopnia. Druchenki zabieźmy się żywo do pracy niech nie będzie u nas ani jednego oddziału a nawet zastępu zwłaszcza czysto wiejskiego, któryby w tym roku nie stanął do konkursu.

Wysłany już został do wszystkich oddziałów specjalny okólnik w sprawie P. R., blankiety zgłoszeń oraz protokoły zakończenia prac p. r. w roku 1938 r. Prosimy nie przeoczyć terminów, bo zgłoszeń wysłanych do Sekretariatu po 15 września uwzględniać nie będziemy.

Termin zgłoszeń do konkursu P. R. na rok 1939 upływa z dn. 15 września rb. do KSMż. Wilno. Zamkowa 6. Referat P. R.

Wojewódzka wystawa P. R. woj. Wileńskiego. W tym roku na jesieni (jeszcze terminu bliżej nie ustalono) Wileńska Izba Rolnicza organizuje z okazji 10-cia prac P. R. na terenie woj. Wileńskiego — wielką wystawę P. R. Zespoły KSMż zechcą dołożyć wszelkich starań, by rozpoczęte prace doprowadzić do końca. W sprawie wystawy wyszły oddziałom specjalny okólnik po ustaleniu przez woj. Komitet do spraw Mł. Wiejskiej dokładnego terminu.

Zbliża się jesień P. R. W sierpniu kończy się okres t.zw. wegetacji (wzrostu) roślin zwłaszcza korzeniowych. Należy zwrócić uwagę na liście, za pomocą których rośliny gromadzą pokarm w korzeniach,